



پنجشنبه آسمان شهاب باران می‌شود؛ وضعیت رصد در ایران

دبیر اجرایی شاخه آماتوری انجمن نجوم ایران با بیان اینکه اوج بارش شهابی جوزایی فردا پنج شنبه 24 آذر ماه است، گفت: بهترین زمان رصد شهابسنگ‌های جوزایی پس از نیمه شب و نزدیک طلوع خورشید است...

همشهری آنلاین: دبیر اجرایی شاخه آماتوری انجمن نجوم ایران با بیان اینکه اوج بارش شهابی جوزایی فردا پنج شنبه 24 آذر ماه است، گفت: بهترین زمان رصد شهابسنگ‌های جوزایی پس از نیمه شب و نزدیک طلوع خورشید است. اسدالله قمری نژاد با تاکید بر اینکه بارش شهابی در هنگام عبور سیاره زمین از میان توده‌ای از ذرات در مسیر حرکت انتقالی خود به دور خورشید رخ می‌دهد، افزود: زمین در حرکت انتقالی خود به دور خورشید در چند نقطه، مدار دنباله دارها را قطع می‌کند که با ورود ذرات باقی مانده از دنباله دارها بر اثر اصطکاک می‌سوزند که از دید رصدگر زمینی به صورت بارش شهابی قابل مشاهده است. دبیر اجرایی شاخه آماتوری انجمن نجوم ایران با اشاره به بارش شهابی جوزایی روز 24 آذر ماه، خاطر نشان کرد: این بارش منشاء "دنباله دار" ندارد بلکه منشا بارش جوزایی یک سیارک با نام "فایتون 3200" است که در سال 1998 کشف شد. بارش شهابی جوزانی در صورت فلکی جوزا از باقی مانده این سیارک ایجاد می‌شود. امکان رصد این پدیده نجومی، به علت وجود ماه در آسمان صبحگاه امسال، مشکل خواهد بود.

داستان راز فایتون

دبیر اجرایی شاخه آماتوری انجمن نجوم ایران به جزئیات این بارش اشاره کرد و ادامه داد: زمانی که این سیارک در مدار خود به نزدیک‌ترین فاصله خود به خورشید می‌رسد ذراتی را به بیرون پرتاب می‌کند و وقتی زمین، مدار سیارک را قطع می‌کند، این ذرات وارد جو زمین می‌شوند که پس از سوختن به صورت بارش شهابی قابل مشاهده هستند.

قمری نژاد با تاکید بر اینکه برخلاف دنباله دارها، ذرات گرد و غبار را در فضا پرتاب نمی‌کند، در خصوص راز شهابسنگ‌های سیارک فایتون توضیح داد: برخی راز شهابسنگ‌های این سیارک را در پدیده "برخورد" می‌دانند و معتقدند که ممکن است این سیارک در مدار حرکتی خود با سیارک دیگری برخورد کرده باشد. این برخورد می‌تواند منجر به تولید ابری از ذرات غبار و شهابسنگ شود که به دور فایتون 3200 جمع شده و در مدار حرکتی آن در حال جا به جا شدن هستند.

وی وجود این برخوردها را زیاد محتمل ندانست و ادامه داد: از سوی دیگر برخی دیگر از اختر شناسان احتمال می‌دهند سیارک فایتون 3200 "دنباله دار" باشند که نمودار حرکتی آن بیشتر بیضوی باشد. این احتمال زمانی تقویت می‌شود که مشاهده شده است که این نمودار بیضی شکل، فایتون را در فاصله بسیار نزدیک به خورشید نگه می‌دارد.

رصد شهاب‌های زیبای جوزایی در آسمان آذرماه

قمری نژاد رنگ شهاب‌های این سیارک را عموماً سفید ذکر کرد و به مهر گفت: برخی از شهاب‌های جوزایی دارای درخشندگی زیادی هستند که این امر رصدگران زیادی را تشویق می‌کند که در شب‌های سرد آذر ماه به رصد این اجرام آسمانی بپردازند.

وی با بیان اینکه سرعت این ذرات بارش 35 کیلومتر بر ثانیه است که نسبت به سایر بارش‌ها از سرعت کمتری برخوردار است، خاطرنشان کرد: کانون بارش شهابی جوزایی در صورت فلکی جوزا در دو درجه ستاره "کالستور" که یکی از ستاره‌های این صورت فلکی است، قرار دارد.

وضعیت رصد پدیده زیبای بارش شهابی جوزایی در ایران

دبیر اجرایی شاخه آماتوری انجمن نجوم ایران با تاکید بر اینکه این پدیده نجومی از ایران قابل مشاهده است، اضافه کرد: معمولاً از کانون بارش نمی‌توان شهاب‌ها را رصد کرد بلکه در 40 تا 50 درجه از کانون می‌توان بیشترین تعداد شهاب‌ها را رصد کرد.

وی زمان اوج این بارش را فردا 24 آذر ماه برابر ذکر کرد و یادآور شد: معمولاً بیشترین زمان رصد شهابسنگ‌های جوزایی پس از نیمه شب و نزدیک طلوع خورشید است ولی به علت وجود ماه در آسمان صبحگاه امسال، رصد این بارش شهابی مشکل‌تر خواهد بود.

صورت فلکی جوزا

صورت فلکی جوزا یا دو پیکر از صورت فلکی منطقه البروج است که خورشید در تیر ماه در آن قرار دارد. بنابراین بهترین زمان برای دیدن این صورت فلکی، فصل زمستان است. جوزا دارای 13 ستاره پر نورتر از قدر 4 است. آلفا (کاستور) و بتا (پلوکس) ستاره‌های پر نور این صورت فلکی و نمایانگر سرهای دو پیکر هستند.